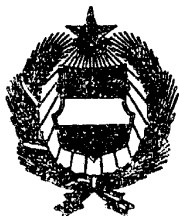

(19) HU

MAGYAR
NÉPKÖZTÁRSASÁG

ORSZÁGOS
TALÁLMÁNYI
HIVATAL

SZABADALMI LEÍRÁS

B

(11) 186 783

A bejelentés napja: (22) 81. 09. 14.

(21) 2644/81

A bejelentés elsőbbsége: (33) DE

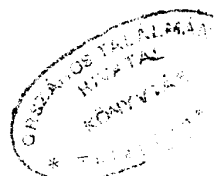
(32) 81.07.31.

(31) (P 31 30 225.4)

A közzététel napja: (41) (42) 83. 11. 28.

Megjelent: (45) 87. 12. 10.

Nemzetközi
osztályjelzet:
(51) NSZO,
B 60 N 1/00

Feltaláló(k): (72)

SCHAFER Ortwin, tervező, Riedstadt, DE

Szabadalmas: (73)

Maschinenfabrik Augsburg—Nürnberg Aktiengesellschaft, Mün-
chen, DE

(54)

JÁRMŰÜLÉS SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ JÁRMŰVEKHEZ

(57) KIVONAT

A találmány járműülés, különösen nagy térfogatú járművekhez, mint autóbuszokhoz, amely ülésnek ülésváza van. A találmány lényege, hogy az ülés oldalán használati helyzetből az ülés alatti használaton kívüli helyzetbe billenthető egy lábú asztal van rögzítve. Célszerűen az ülés láb és az asztalláb alja között billenő kapcsolatot biztosító vízszintes és az ülésirányra merőleges billenőtengelyű billenőcsapágy van.

Célszerűen az asztallap az asztallábhöz úgy van rögzítve, hogy az asztalra helyezett súly az asztallábat, a billenőtengely körül úgy igyekszik elfordítani, hogy azt egy végütközőre szorítja.

A találmány szerint minden utas számára könnyen elérhető rakodóhely biztosítható, anélkül, hogy ez a rakodóhely, azaz asztal a térkihasználást kedvezőtlenül befolyásolná.

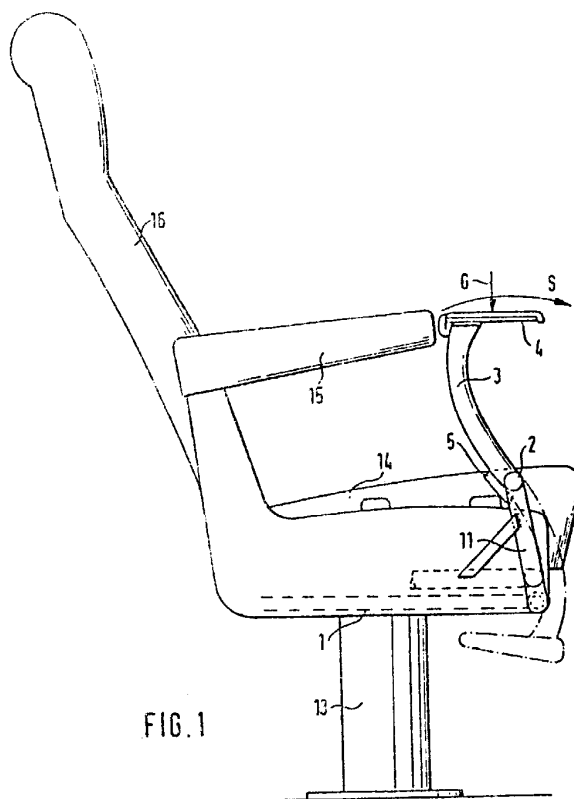

FIG. 1

A találmány járműülés személyszállító járművekhez, különösen nagy térfogatú személyszállító járművekhez, amelynek ülésváza van. Személyszállító járműveken, különösen olyanoknál, amelyek az utasforgalomba vannak beállítva kívánatos, hogy az utasoknak az ülés tartományában egy lerakodóasztal álljon rendelkezésre, például étkezés stb. céljából. Ismeretesen olyan asztalok, amelyeket a jármű oldalfalára szerelnek. Hátránya viszont ennek a megoldásnak, hogy dupla üléseknel legalább az egyik utas számára az asztal nehezen hozzáférhető, illetve elérhető.

Másik ismert megoldásnál, amely különösen repülőgépeken nyer alkalmazást, az asztallap az ülés előtti ülés háttámlájában billenthetően van rögzítve. Ez az asztal használaton kívüli állapotban a háttámla mélyedésében helyezkedik el. Ennek viszont az a hátránya, hogy a háttámlát viszonylag vastagra kell készíteni, különben nincs kellő hely a megfelelő párnázat kialakítására. A vastagabb háttámlák viszont az egész jármű térkihasználását befolyásolják hátrányosan.

A találmány feladata személyszállító járművek részére olyan járműülést létesíteni, amely minden egyes utas számára könnyen elérhető rakodóhelyet, illetve asztalt biztosít, anélkül, hogy a térkihasználást kedvezőtlenül befolyásolná.

A kitűzött feladatot a találmány szerint azáltal oldjuk meg, hogy az ülésváz oldalán egyaránt asztal van rögzítve, amely használati helyzetéből az ülés alatti használaton kívüli helyzetébe billenthető. A találmány szerinti járműülés különleges előnye, hogy az asztal használati helyzetében igen közel van az utashoz és használaton kívüli helyzetében nem növeli meg az ülés hosszát és nem befolyásolja károsan az ülések közti szabad teret. A találmány szerinti kialakítás olcsón előállítható akár sorozatgyártásban, akár utólagos beépítés esetén is. Minden esetben a szokásos járműülésekből ki lehet alakítani a találmány szerinti megoldást.

A találmány egy előnyös kivitele szerint az ülésváz és az asztalláb alja közötti kapcsolatot egy az ülés irányra merőleges vízszintes irányú billentengelyű billenőcsapággy biztosítja. Előnyösen az asztallap az asztallábhöz úgy van rögzítve, hogy az asztalra helyezett súly az asztallábat a billentengely körül úgy igyekszik elfordítani, hogy azt egy végütközőre szorítja. Az asztalláb célszerűen ív alakúan van kialakítva, míg maga az asztallap az asztallábon a központostól eltérően van rögzítve. Kettős ülés esetén az asztalláb a kettős ülés közepén van az ülésvázhoz rögzítve és az asztallap az asztallábtól mindkét irányba nyúlóan helyezkedik el.

Annak biztosítására, hogy az asztal tetszőleges helyzetben megálljon a billenőcsapággyak súrlódófékje van. Az asztal használaton kívüli helyzetben történő rögzítésére célszerű ha a billenőcsapággyaknál gölyösretek van elrendezve.

A találmányt részletesen kiviteli példa kapcsán a rajz alapján ismertetjük.

Az 1. ábra az asztallal ellátott autóbuszülést szemlélteti oldalnézetben.

A 2. ábra az 1. ábra szerinti asztal felülnézete.

Az 1. ábrán oldalnézetben látható autóbuszülés 1 ülésvázal rendelkezik, amely lényegében 13 lábon nyugszik. Az 1 ülésvázon 14 üléspárna 16 háttámla és 15 karfák vannak rögzítve. Oldalt az 1 ülésvázon 11

csapággyak van rögzítve, amelynek felső végén vízszintes és az utas ülésirányára merőleges 12 billentengelyű 2 billenőcsapággy van elrendezve. Ebben a 2 billenőcsapággyban egy ív alakban meghajlított 3 asztalláb alsó vége van billenthetően ágyazva és a 3 asztalláb felső végére 4 asztallap van csavarozva. Mint ahogy az 1. ábra szerinti oldalnézetből látható a 3 asztalláb és a 4 asztallap rögzítési helye az ülési irányt tekintve a 4 asztallap közepétől elhúzottan van kialakítva. A 2 billenőcsapággy tartományában a 11 csapággyakra 5 végütköző van rögzítve, amely biztosítja a billenőasztal egyértelmű használati helyzetét. Emellett a 4 asztallap a 2 billentengelyhez képest úgy van elhelyezve, hogy az asztallapot terhelő G súly a 2 billenőcsapággy közül forgatónyomatékokat ébreszt, amely az asztalt az 5 végütköző irányában igyekszik elfordítani, illetve a 3 asztallábat arra szorítja.

Amennyiben az asztalt egyetlen utas számára képezzük ki, akkor a 4 asztallap a 3 asztalláb felső végétől az ülés közepe felé nyúlik. Ebben az esetben az asztallap nagysága a 2. ábra szerinti M középvonaltól kétfelé kiinduló asztallap nagyságnak a fele. A 2. ábrán feltüntetett asztallap ugyanis kettős üléshez alkalmas méretű, amely üléstípus a nagy belső terű járműveknél szokásos. A 2. ábrán látható módon az asztallap a 3 asztallábtól, illetve az M középvonaltól mindkét irányban a járműülések fölé nyúlik.

A billenthető asztal használaton kívüli helyzetét az 1. ábrán pont-vonalkázott vonallal jelöltük. A S nyíl mutatja az üzemhelyzetből a használaton kívüli helyzetbe történő billenés irányát. A 3 asztalláb ívszerű görbülete és a 4 asztallapnak a 3 asztallábon a középvonaltól eltolt helyzetű rögzítése következtében csak igen kis tárolási helyre van szükség, mivel az asztalláb lebillentett helyzetben csak kis mértékben nyúlik túl a járműülés kontúrján, és így csak lényegtelen mértékben csökkenti a hasznos teret.

Annak kiküszöbölésére, hogy az asztal használati helyzetéből véletlenül lebillenjen, a 2 billenőcsapággy súrlódófékkel rendelkezik, amely megfelelő nagyságú súrlódási tényezőt biztosít arra, hogy az asztalt bármelyik billentési helyzetében megtartsa. Ezen túlmenően a billenőcsapággy ismert gölyösretekkel is ellátható. Az asztalláb előnyösen fémből van, míg a 4 asztallap poliuretán habból, előnyösen integrált keményhabból. Ennek következtében strapabíró és kis költségáfordítással tetszés szerinti felülettel képezhető ki. Így például lehetséges poharak vagy üvegek részére kör alakú mélyedéseket kialakítani, mint amilyeneket a 2. ábra mutat.

Szabadalmi igénypontok

1. Járműülés, különösen nagy térfogatú járművekhez, *azzal jellemezve*, hogy az ülésváz (1) oldalán használati helyzetéből az ülés alatti használaton kívüli helyzetbe billenthető egyaránt asztal van rögzítve.

2. Az 1. igénypont szerinti járműülés kiviteli alakja, *azzal jellemezve*, hogy az ülésváz (1) és az asztalláb (3) alja közötti billenőkapcsolatot biztosító vízszintes és az ülésirányra merőleges billentengelyű (12) billenőcsapággy (2) van.

3. Az 1. vagy 2. igénypontok bármelyike szerinti járműülés kiviteli alakja, *azzal jellemezve*, hogy az

asztallap (4) az asztallábhöz (3) az asztallábat (3) a billenőtengely (2) körül egy végütközőre (5) szorítóan van rögzítve.

4. Az 1—3. igénypontok bármelyike szerinti járműülés kiviteli alakja, *azzal jellemezve*, hogy az asztalláb (3) ív alakú görbülettel van kialakítva és az asztallap (4) az asztallábon (3) a központostól eltérően van rögzítve.

5. Az 1—4. igénypontok bármelyike szerinti járműülés kiviteli alakja, *azzal jellemezve*, hogy kettős ülés-ként van kialakítva és az asztalláb (3) a kettős ülés közepén van az ülésvázon ágyazva és az asztallap (4) az

asztallábtól (3) mindkét irányba nyúlóan helyezkedik el.

6. Az 1—5. igénypontok bármelyike szerinti járműülés kiviteli alakja, *azzal jellemezve*, hogy a billenőcsapágnak az asztalt bármely billentési helyzetében megtartó súrlódófékje van.

7. Az 1—6. igénypontok bármelyike szerinti járműülés kiviteli alakja, *azzal jellemezve*, hogy a billenőcsapágnál (2) golyós retesz van elrendezve.

8. Az 1—7. igénypontok bármelyike szerinti járműülés kiviteli alakja, *azzal jellemezve*, hogy az asztallap (4) poliuretán habból van.

1 db ábra

FIG. 2

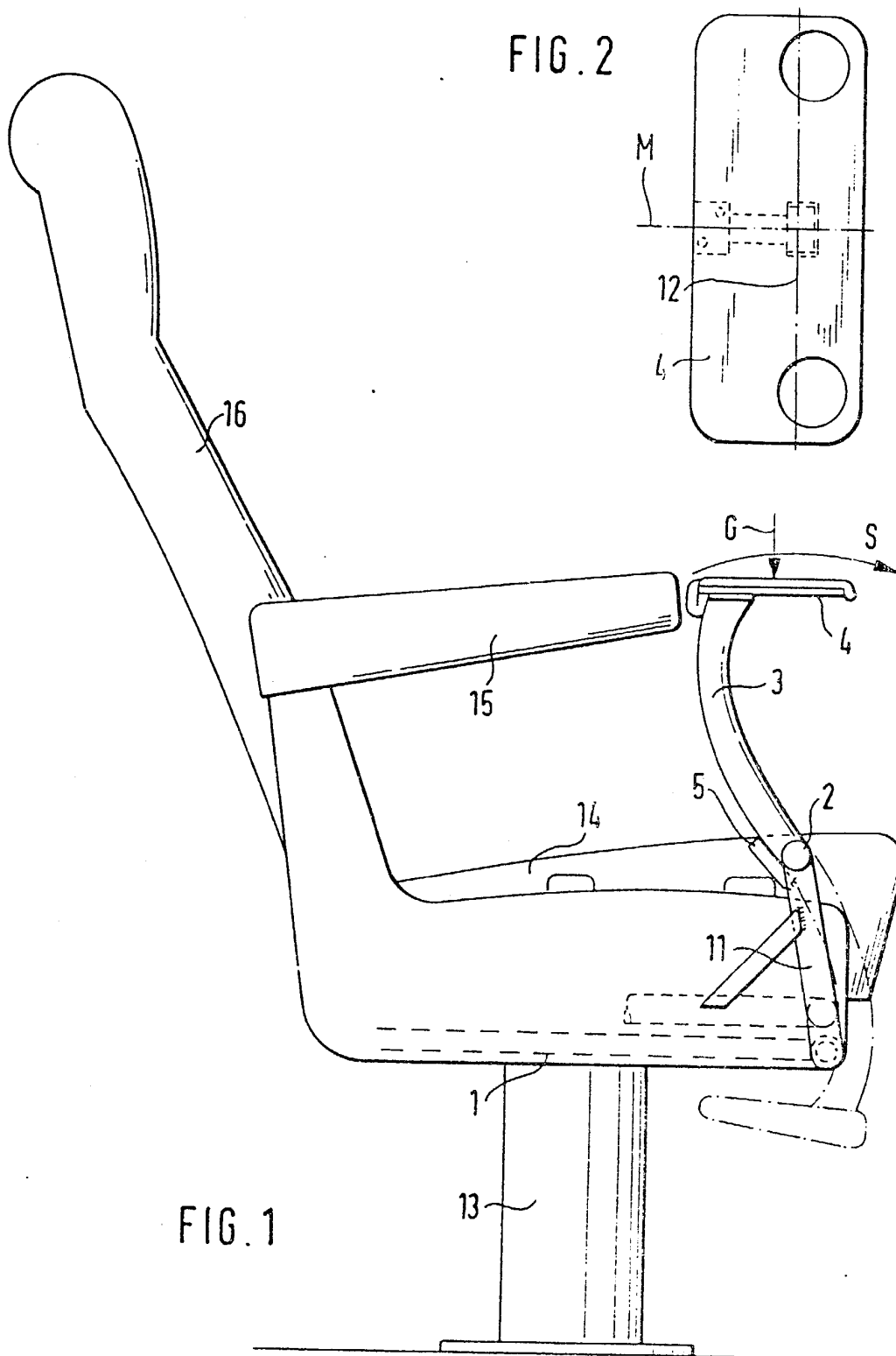

FIG. 1

Kiadja az Országos Találmányi Hivatal
 A kiadásért felel: Himer Zoltán osztályvezető
 Megjelent: a Műszaki Könyvkiadó gondozásában
 87-848 — Szegedi Nyomda